

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

FELSŐOKTATÁSÉRT, INNOVÁCIÓÉRT ÉS SZAKKÉPZÉSÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG

Ágazati ajánlás a felsőoktatási képzés egészségügyi válsághelyzet során történő megszervezéséhez

Hatályos: 2020. szeptember 28.

Bevezetés

Jelen ágazati ajánlás célja, hogy a járványügyi készülség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendeletben kihirdetett egészségügyi válsághelyzetre tekintettel egységes útmutatóul szolgáljon hazánk valamennyi államilag elismert felsőoktatási intézménye számára a 2020/2021-es tanév megkezdéséhez, illetve lebonyolításához, összhangban a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 64. § (3) b) pontjában kapott felhatalmazással.

Az ajánlás elsődleges szempontként a felsőoktatásban résztvevő személyek élet-, egészség-, személyi, vagyon- és jogbiztonságának védelmét, a felsőoktatási képzés folyamatosságának és az intézményi működés stabilitásának garantálását, valamint a koronavírus világméretű továbbterjedésének megelőzését veszi figyelembe.

Minden felsőoktatási intézménynek rendelkeznie kell a járványügyi készülséget kezelő intézményi intézkedési tervvel, amelyek folyamatos aktualizálása - szükség esetén az intézményen belüli eltérő járványügyi helyzetet is figyelembe véve - kiemelt jelentőségű. Az intézkedési tervet az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ágazati irányító) rendelkezésére szükséges bocsájtani. Az ágazati irányító a felsőoktatási intézmény intézkedési tervét megvizsgálja, amennyiben szükséges, további intézkedéseket kezdeményez.

Jelen ágazati ajánlást a Kormány által kihirdetett egészségügyi válsághelyzet során szükséges alkalmazni annak a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsájtását követően azonnal. Az ágazati ajánlás érvényes a felsőoktatási intézmény összes működési és képzési helyére, beleértve a magyarországi székhelyen kívüli képzési helyeket is (pl. közösségi felsőoktatási képzési központ), valamint a felsőoktatási intézmény által fenntartott és üzemeltetett összes intézményre/létesítményre.

1. A felsőoktatási intézmény feladatainak ellátásához szükséges egészségügyi szempontból biztonságos környezet kialakítása

- 1.1. Az egészség megőrzését célzó intézkedések, jogszabályok, kiadott útmutatások, irányelvek betartása mindenki számára kötelező.
- 1.2. A felsőoktatási intézmény épületeit, rendezvényeit, tanóráit csak kizárólag egészséges, koronavírus megbetegedés tüneteit nem mutató személy látogathatja, ennek megsértése egyéni felelősségre vonást von maga után. A megbetegedés jellemző tüneteit az 1. számú melléklet tartalmazza.
- 1.3. A személyi higiéné betartása a felsőoktatási intézmény minden polgára részéről szükséges. Ez magában foglalja a gyakori szappanos kézmosást vagy alkoholos kézfertőtlenítést, a köhögési etikett betartását, illetve az arc felesleges érintésének kerülését, valamint az orrot és a szájat folyamatosan elfedő orvosi maszk, munkavédelmi maszk, textil vagy más anyagból készült maszk (továbbiakban: maszk) használatára vonatkozó szabályok betartását. Az intézményeken belül zárt térben, illetve szabadtéri rendezvényeken a maszk használata kötelező.
- 1.4. Felsőoktatási intézménybe csak az a személy léphet be, akinek testhőmérséklete nem haladja meg az országos tisztifőorvos által meghatározott mértéket, melyet testhőmérséklet méréssel, vagy a 2. számú melléklet szerinti kockázatszűrő kérdőív kitöltésével szükséges ellenőrizni.
- 1.5. A pre-triázsolást biztosító - 2. mellékletben foglalt - tájékoztatást minden felsőoktatási intézménybe belépni kívánóval meg kell ismertetni. Az a személy, akinél a pre-triázsolás alapján koronavírus gyanúja állapítható meg, a felsőoktatási intézménybe nem léphet be. Ez alól kivételt képez, ha orvosi igazolást mutat be arról, hogy a tünetei nem a koronavírus fertőzéssel függenek össze.
- 1.6. A megfelelő fizikai távolságtartás betartása az intézmény területén belül rendkívül fontos a vírus továbbterjedésének megakadályozásában. A sorban állás szabályait figyelembe véve a várakozók között 1,5 méteres távolságot kell tartani, amelyet jól látható jelzéssel (felfestéssel, figyelemfelhívó táblákkal) szükséges biztosítani (könyvtárakban, büfékben, vendéglátóterekben, tanulmányi irodákban stb.).
- 1.7. Hivatali ügyintézés céljából érkezőknek a felsőoktatási intézményben maszk viselése kötelező. A munkaállomások és fogadóterület egymástól 1,5 méter távolságban történő kialakítása kötelező.
- 1.8. Fokozottan kell ügyelni az oktatási, sport, könyvtári, levéltári, múzeumi létesítmények tisztaságára, megfelelő (virucid) kézfertőtlenítőszer, valamint szintén virucid hatású felület-fertőtlenítőszer és takarítószer használatára. A virucid hatású fertőtlenítőszereket minden esetben a gyártó által magyar nyelven feltüntetett használati utasítás szerint, megfelelő koncentrációban és megfelelő behatási idővel kell felhasználni. A megfelelő kéz- és felület-fertőtlenítőszer folyamatos rendelkezésre állásáról, beszerzéséről gondoskodni szükséges. Ennek dokumentálása, ellenőrzése a felsőoktatási intézmény feladata.

- 1.9. A gyakran érintett felületeket rendszeresen – legalább két óránként – fertőtleníteni (ajtókilincs, liftgombok, kapcsolók, fogantyúk, korlátok stb.) kell. A kávégépek, italautomaták, adagolók, kancsók rendszeres tisztítása és fertőtlenítése szükséges – legalább minden szerviz után - virucid fertőtlenítőszerrel. Ennek dokumentálása, ellenőrzése a felsőoktatási intézmény feladata.
- 1.10. Zárt térben az esetleges kórokozók koncentrációjának csökkentése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a folyamatos vagy rendszeres, fokozott intenzitású természetes szellőztetésre. Mesterséges szellőztetés esetén, amennyiben nyithatók az ablakok, javasolt a minél gyakoribb természetes szellőztetés egyidejű alkalmazása. Az olyan légtechnikai készülékek, amelyek a friss levegő utánpótlására nem alkalmasak és kizárólag a belső levegőt forgatják (pl. split klíma, fan-coil berendezések és mobil légtisztítók) csak akkor használhatóak, ha egyidejűleg intenzív levegő utánpótlás történik kültérből. Split klímaberendezések esetén a készüléket úgy kell beállítani, hogy a helyiség alsó felében ne okozzon nagy légáramlatot. A készülék hőcserélőjét és porszűrőjét gyakran ajánlott fertőtleníteni, engedéllyel rendelkező vírusölő hatású szerrel. A cserélhető szűrőket fokozott igénybevétel esetén az előírtnál gyakrabban szükséges cserélni. Mindezek dokumentálása, ellenőrzése a felsőoktatási intézmény feladata.
- 1.11. Szükséges gondoskodni a felsőoktatási intézményekbe és létesítményekbe érkezők megfelelő tájékoztatásáról: a létesítmény aktuális házirendjéről, az új típusú koronavírus járvánnyal kapcsolatban tett intézkedésekről, az intézményre és létesítményre jellemző egyedi igénybevétel feltételeiről, a járvány miatti korlátozásokról.
- 1.12. Szükséges az egyes intézmények belső intézkedési terveinek, szabályzataikban foglaltaknak fokozott betartása és betartatása, valamint ezen szabályzatok, utasítások, intézkedési protokollok kiegészítése és rendszeres aktualizálása a járványhelyzet alakulásához igazodva. Ennek során a vonatkozó szabályok és ágazati ajánlások megtartása mellett a rektor az intézményi sajátosságok figyelembe vételével speciális utasításokat hozhat.
- 1.13. Amennyiben bármilyen különleges, fertőzésre vagy betegségekre utaló jelet azonosítanak a felsőoktatási intézményben, akkor a járványügyi szabályoknak megfelelő azonnali tájékoztatás szükséges.
- 1.14. Az egészségügyi szempontból biztonságos környezet kialakításáért és az egészségügyi előírások betartásáért a felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési és szakképző intézményben a fenntartó felsőoktatási intézmény felel. Itt a köznevelési és szakképző intézményekre vonatkozó szabályokat, ajánlásokat is szükséges figyelembe venni.

2. A személyes közreműködést igénylő tanórák látogatása, a beiratkozás

- 2.1. A jelenléti tanórákat úgy kell megszervezni, hogy a tanterem kapacitásának figyelembe vételével a 1,5 méteres védőtávolság betartható legyen. Zárt térben a maszk viselése kötelező.

- 2.2. A nagy hallgatói létszámot érintő tanórákat online módon – lehetőség szerint élőben a megfelelő interaktivitást biztosítva – célszerű megtartani, vagy a 2.1. pontnak megfelelő módon, szükség esetén csoportbontásban. A kics csoportos vagy személyes konzultációs lehetőséget folyamatosan biztosítani szükséges.
- 2.3. A hallgatókkal való folyamatos kapcsolattartás során az elektronikus levelezést, illetve a tanulmányi rendszeren keresztüli lehetőségeket is széleskörűen alkalmazni javasolt. A beadandó dokumentumok, zárthelyi dolgozatok kiértékelésébe való betekintési lehetőséget továbbra is biztosítani kell, melynek során fokozottan ügyelni kell a biztonsági szabályok betartására.
- 2.4. Jelen járványügyi készültségi helyzetben elsődlegesen a jelenléti oktatási formát szükséges a felsőoktatási intézménynek alkalmaznia. A jelen eljárásrendben foglalt oktatási formától való eltéréstől járványügyi intézkedést követően a rektor kezdeményezésére az ágazati irányító dönt a rektor egyetértésével.
- 2.5. Valamennyi oktatási és közösségi tér esetében az előírt takarítási útmutató teljes körű betartása szükséges. Ezt megfelelő módon dokumentálni kell. A termekben a hallgatói csoportok váltása között a felületfertőtlenítést biztosítani szükséges.

3. Szakmai gyakorlatok, gyakorlati képzések megvalósítása

- 3.1. A gyakorlatok ideje alatt a gyakorlaton résztvevő hallgatókra, oktatókra az általános higiénés rendszabályok vonatkoznak. A gyakorlat megkezdése előtt kötelező a szappanos kézmosás vagy alkoholos kézfertőtlenítés előírása, melynek feltételeit a gyakorlat helyszínén biztosítani kell. Zárt térben a maszk használata kötelező.
- 3.2. A képzést megelőző kötelező oktatások (tűz-és munkavédelmi, adatvédelmi és kórház-higiénés oktatás) kivitelezése lehetőség szerint online formában valósuljon meg. Amennyiben ez nem megoldható, a zártkörű rendezvényekre vonatkozó szabályok betartásával kell azt megszervezni.
- 3.3. A hallgatók beosztását előre szükséges elkészíteni, ezáltal is csökkentve egy adott időszakban jelen lévő hallgatói létszámot.
- 3.4. A szakmai gyakorlat és gyakorlati képzés ideje alatt a gyakorlatvezető kiemelt feladata, hogy a helyes egyéni védőeszköz használatot folyamatosan ellenőrizze. A 1,5 méteres védőtávolságot a gyakorlat teljes időtartama alatt lehetőség szerint biztosítani kell.
- 3.5. A gyakorlat során az eszközöket – amennyiben ez azt nem károsítja – a gyakorlatvezető, vagy az általa megbízott személy virucid hatású felület fertőtlenítőszerrel tisztítsa le.
- 3.6. Egyes gyakorlati területeken, különösen az orvos-, egészségtudományi képzésekben a felsőoktatási intézmény további előírásokat vezethet be.
- 3.7. A szakmai gyakorlatra és gyakorlati képzésre vonatkozó szabályokat a belső és külső gyakorlólhelyen is be kell tartani.

- 3.8. Valamennyi oktatási gyakorlati tér esetében az előírt takarítási útmutató teljes körű betartása szükséges. Ezt megfelelő módon dokumentálni kell. A termekben a hallgatói csoportok váltása között a felületfertőtlenítés biztosítani szükséges.

4. A számonkérés, beszámolás rendje

- 4.1. A szóbeli beszámoló napja, érintett területe, valamint a várható létszáma előre tervezetten kerüljön meghatározásra, ezzel biztosítva a járványügyi szabályok betartását.
- 4.2. Szóbeli beszámoló esetén a hallgatók előzetesen egyeztetett, ütemezett időpontra érkezzenek.
- 4.3. Írásbeli beszámoló esetében a tanórákra vonatkozó szabályok betartása szükséges. Írásbeli számonkérés esetén javasolt a személyes használati segédeszközök használata. Az írásbeli dolgozatok 24 órás várakozás után biztonságosan javíthatók a higiénés szabályok betartásával.
- 4.4. A számonkéréseken kizárólag egészséges, tüneteket nem mutató hallgató, illetve oktató vehet részt. Pre-triázolás – kérdőív (2. számú melléklet), testhőmérés – a hallgatók esetében indokolt. Ennek dokumentálása a vizsgáztató feladata.
- 4.5. Szóbeli és írásbeli számonkérés alkalmával maszk viselése kötelező. Rendszeres fertőtlenítés elvégzése szükséges a munkafelületeken és a segédeszközökön.
- 4.6. A számonkérés során szigorúan be kell tartani a köhögési etikett szabályait, melyre a vizsgázók figyelmét a számonkérés előtt írásbeli tájékoztatással, illetve a számonkérés megkezdésekor szóban is fel kell hívni.
- 4.7. Szóbeli beszámolót csak jól szellőztethető teremben szabad megtartani és egyszerre maximum két hallgató tartózkodjon bent a számonkérést vezetőn kívül. Speciális számonkéréskor, amelyek során a vizsgázók egymást követően használják az eszközöket (pl. képzőművészeti, zenei oktatás, sport) minden használatot követően rövid behatási idővel rendelkező felületfertőtlenítő szerrel szükséges kezelni.
- 4.8. Biztosítani szükséges a beszámoló helyszínének gyakori, lehetőség szerint természetes szellőztetését. A beszámolás előtt és után is minden esetben a termekben, a folyosókon és a szociális helységekben fertőtlenítő takarítás szükséges, ennek részeként virucid hatású fertőtlenítőszerrel kell takarítani a kézzel gyakran érintett felületeket (ajtók, ablakok kilincsei, billentyűzet, monitor, egér, villany- és egyéb kapcsolók, korlátok, csaptelepek stb.).

5. (Szak)kollégiumok, diákotthonok működtetésére vonatkozó szabályok

- 5.1. A (szak)kollégiumokba/diákotthonokba kizárólag egészséges, új típusú koronavírus megbetegedés tüneteket nem mutató, magát egészségesnek érző személy tartózkodhat. A beköltözésnél pre-triázolás és ennek dokumentálása – kérdőív (2. számú melléklet) és testhőmérés – szükséges. Ezt naponta minden személy esetében el kell végezni, a tüneteket mutató személyt azonnal el kell különíteni.

- 5.2. A beköltözési folyamatot úgy kell megszervezni térben és időben, hogy a minimum 1,5 méteres védőtávolság folyamatosan betartásra kerüljön.
- 5.3. Az elhelyezés során törekedni kell arra, hogy az azonos csoportbeosztásban lévő, azonos tantermi órákat látogató hallgatók kerüljenek egy-egy kollégiumi szobában elhelyezésre.
- 5.4. A szobákban a létszámot a rendelkezésre álló férőhelyek kihasználására törekedve, a megfelelő higiénés szabályok betartása mellett javasolt meghatározni. A (szak)kollégiumban/diákokotthonban, ha zárt térben rendezvény van, vagy több személy együttesen tartózkodik, a maszk használata kötelező. A kollégiumi rendezvények közül csak a legszükségesebbek megtartása ajánlott. A közös használatú helyiségekben, így a konyhában és az egészségügyi, fürdő-és illemhelyiségekben is térben és időben tartsák be a bentlakók a távolságtartás szabályait.
- 5.5. (Szak)kollégiumonként/diákokotthononként a férőhelyek 5%-át célszerű üresen fenntartani, elkülönítési és hatósági karantén céljából. A pihenőterek, közös használatú helyiségek (bel- és kültéren egyaránt) berendezéseinek számát szükség szerint csökkenteni kell a zsúfoltság elkerülése érdekében.
- 5.6. A közös használatú helyiségek fokozott takarítása és fertőtlenítése ajánlott. A közösségi helyeknél javasolt a virucid hatású kézfertőtlenítő készülék elhelyezése és rendszeres utántöltése.
- 5.7. A (szak)kollégiumi/diákokotthoni karanténban elhelyezett hallgatók ellátását a járványügyi szabályoknak megfelelően kell megszervezni.
- 5.8. Fertőzés gyanú esetére egy riasztási protokoll kialakítása szükséges, melynek segítségével az érintett elkülönítése a lehető leggyorsabban megvalósul. Ezzel párhuzamosan a Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK) eljárásrendje alapján szükséges az azonnali intézkedések megtétele.

6. Rendezvények megtartására vonatkozó ajánlások

- 6.1. Az oktatáshoz közvetlenül nem kapcsolódó rendezvényeket csak kivételesen indokolt esetben lehet megtartani.
- 6.2. A rendezvényen jelenlévők összlétszáma a hatályos jogszabályoknak megfelelő létszámot nem haladhatja meg, de a helyi viszonyokat és a járványügyi szempontokat figyelembe véve javasoljuk ennél kevesebb létszámmal megtartani azokat. A lebonyolítás során is figyelemmel kell lenni a javasolt védőtávolság (1,5 méter) betartására, és a maszk használatára abban az esetben is, ha az szabadtéren kerül megrendezésre.
- 6.3. A zárt térben történő programoknál a maszk használata kötelező.
- 6.4. A közvetlen személyes kontaktust igénylő programok szervezését kerülni kell.

7. Sportlétesítmények, uszodák, egyéb szabadidős létesítmények használata

- 7.1. Sportfoglalkozásokon, szabadidős tevékenységben kizárólag egészséges, tüneteket nem mutató, magát egészségesnek érző hallgató, illetve edző vehet részt, a hallgatók pre-triázsolása – kérdőív (2. számú melléklet), testhőmérés – szükséges.
- 7.2. A szoros fizikai kontaktus elkerülése érdekében részesítsék előnyben a kiscsoportos tevékenységeket. A foglalkozások, programok során törekedjenek kb. 1,5-2 méteres védőtávolság folyamatos betartására.
- 7.3. A tevékenységeket javasolt a nap folyamán időben elosztani, hogy egyszerre minél kevesebben legyenek egy időben egy helyszínen.
- 7.4. A tevékenységek során – lehetőség szerint – a testi kontaktus nélkül megvalósítható feladatokra javasolt hangsúlyt helyezni.
- 7.5. A felsőoktatási intézmény területén található vízforgató medencék vizének kezelésére vonatkozó előírások szigorú betartása és ellenőrzése (pl. klórszint) szükséges az NNK irányadó útmutatása alapján.
- 7.6. A zárt medenceterek és pihenőterek óránkénti átszellőztetése javasolt.
- 7.7. A közös terek, öltözők, zuhanyzók, medencék, egyéb felületek, lábmosók higiéniai állapotának fenntartása során az előírt takarítási útmutató teljes körű betartása (külön figyelemmel a tisztítószerek előírt koncentrációjának alkalmazására) szükséges.

1. számú melléklet

TILOS az intézmény területére belépnie és ott tartózkodnia annak a hallgatónak/dolgozónak, akinek új típusú koronavírus fertőzésre jellemző tünetei vannak, vagy a megelőző három napban tapasztalt magán ilyen tüneteket:

- köhögés;
- nehézlégzés, légszomj;
- láz;
- hidegrázás;
- izomfájdalom;
- torokfájás;
- újonnan kialakult ízérzés- vagy szaglászavar.

A lista nem sorol fel minden lehetséges tünetet, egyéb, kevésbé gyakori tünetekről is beszámoltak a vírusfertőzéssel kapcsolatban, ideértve a gastrointestinalis tüneteket, mint például:

- émelygés,
- hányás és/vagy
- hasmenés.

Amennyiben valaki ilyen tüneteket észlel magán, haladéktalanul hívja fel háziorvosát, és kövesse az utasításait.

2. számú melléklet

Amennyiben a felsőoktatási intézmény kockázatszűrő kérdőív bevezetését kívánja alkalmazni a felsőoktatási intézménybe történő belépéshez, az alábbi kérdéseket javasolt feltenni az érintetteknek.

(A kérdőív tartalmát folyamatosan meg kell feleltetni az aktuális NNK eljárásrend szerinti, vagy ezzel ekvivalens szabályoknak.)

1. Jelentkezett-e Önnél az elmúlt három nap során újonnan kialakult
 - láz vagy hőemelkedés (az országos tiszti főorvos által meghatározott mérték szerint);
 - fejfájás, rossz közérzet, gyengeség, izomfájdalom;
 - száraz köhögés, nehézlégzés, légszomj, szapora légvétel;
 - torokfájás, szaglás/ízérzés elvesztése,
 - émelygés, hányás, hasmenés?
2. Érintkezett-e az elmúlt 14 napban igazoltan koronavírus-fertőzésben szenvedő beteggel?
3. Érintkezett-e az elmúlt 14 nap során olyan személlyel, akit hatósági karanténban különítettek el koronavírus-fertőzés gyanúja miatt?
4. Járt-e 14 napon belül külföldön, vagy fogadott-e külföldről érkezett vendéget?
5. Érintkezett-e az elmúlt 14 napban olyan emberrel, akinek láza, köhögése, légszomja volt?

Szükség esetén javasolt a koronavírus teszt (PCR vizsgálat) elvégzése.